

בחינת גמר – נוער קיץ תשע"ג מבחן בלשון עברית לדוברי ערבית

שאלון מס' 22025
מערכת 3001 (4)
מסלול תעשייתי (56)

הנחיות לנבחן,

קרא בעיון את כל ההנחיות לפני תחילת עבודתך.

מבנה השאלון ומפתח הערכה:

בשאלון שלפניך ארבעה פרקים:

פרק א' – הבעה בכתב

בחר נושא אחד מתוך חמישה נושאים.

פרק ב' – הבנת הנקרא ואוצר מילים

בחר שני קטעים מתוך הקטעים א'-ג'. קטע ד' הוא קטע חובה (קטע שלא נלמד).
ענה על כל ארבע השאלות שבסוף כל קטע.

פרק ג' – תרגום טקסט מערבית לעברית ומעברית לערבית

ענה על כל שלוש השאלות שבחלק זה.

פרק ד' – לשון

ענה על כל ארבע השאלות שבחלק זה.

18 נקודות

60 נקודות

12 נקודות

10 נקודות

100 נקודות

סה"כ

שים לב:

- ענה על כל השאלות בגוף השאלון: בשאלות רב-ברירה סמן עיגול סביב האות המציינת את התשובה הנכונה. בשאלות האחרות רשום את התשובה בגוף השאלון, במקום המיועד לכך.
- ענה על מספר השאלות הנדרש בכל חלק. ייבדק מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן.

הוראות מיוחדות:

- בדוק כי הודבקה המדבקה המתאימה (עם פרטיך האישיים) על השאלון.
- בסיום הבחינה מסור את השאלון למשגיח/ה.

מדבקה

לרשותך: שלוש שעות

בהצלחה!

© כל הזכויות שמורות למדינת ישראל
אין להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט
בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר שום חלק משאלון זה.
לא ייעשה בו שימוש מסחרי ופרסומי מכל סוג שהוא ללא רשות בכתב
מאת מנהל מחלקת הבחינות של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

פרק א' – הבעה בכתב (18 נקודות)

לפניך חמישה נושאים לכתובה. בחר אחד מן הנושאים, וכתוב עליו בהיקף של בערך 10 שורות. אפשר להיעזר בטייטה, במקום המיועד לכך. כתוב בגוף השאלון, במקום המיועד לכך.

1. האם אימא ואבא שלך הם הורריך או חברריך?
כתוב חיבור ובו דעות בעד ונגד התנהגות חברית של הורים כלפי ילדיהם המתבגרים. חווה את דעתך בנושא.
2. לאחרונה חלה עלייה משמעותית במספר תאונות הדרכים שבהן מעורבים נהגים צעירים.
כתוב חיבור ובו תציג את הגורמים העיקריים לתאונות דרכים בקרב נהגים צעירים ושלוש דרכים למניעתן.
3. "פקודת היעירות" היא חוק מתקופת המנדט שאחת ממטרותיו היא להגן על עצים. החוק נחקק לאחר שנכרתו ונפגעו עצים רבים ובהם עצים עתיקים".
(דודו קוכמן articles.co.il)
כתוב חיבור שבו תציג סיבות שבגללן עלינו להגן על עצים הצומחים בעולמנו.
4. במסגרת פרויקט "מחויבות אישית" מתנדבים תלמידי כיתה י' במסגרות שונות במשך מספר שעות בשבוע.
כתוב מכתב למנהל/ת בית-הספר ובו תציע תחומים שבהם רצוי לשלב תלמידים מתנדבים. הסבר במכתבך מדוע דרושה פעילות התנדבותית בכל תחום שהצעת.
5. "אדם נזכר בהערצה במורים המבריקים, ובחמימות באלה שהצליחו לגעת ברגשותיו האנושיים".
(קארל יונג)
כתוב על מורה מיוחד שהשאיר עליך רושם עז. תאר מה מיוחד באותו מורה וכיצד הצליח להשפיע עליך.

מקום לטייטה

[illegible]

פרק ב' – הבנת הנקרא ואוצר מילים (60 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על שני קטעי טקסט מתוך הקטעים א'-ג', ועל קטע ד' (חובה).

השב בגוף השאלון על כל ארבע השאלות שבסוף כל קטע שבחרת.
בשאלות רב-ברירה הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה,
ובשאלות האחרות כתוב את התשובה במקום המיועד לכך בגוף השאלון
(לכל שאלה – 5 נקודות).

קטע א'

- 1 "לפעמים נדמה לנו כי מים הם דבר שאין לו סוף. אנחנו פותחים את הברז והמים זורמים ממנו. בטיולינו לגליל או לגולן אנו רואים מים זורמים בעצמה במקורות הירדן ובמפלים. בחורף יש שיטפונות, לא פעם שיטפונות אדירים, ואנחנו רואים אותם במציאות בטבע, או את תמונותיהם בטלוויזיה. יש מים! אם כן, אפשר לצרוך מים ככל שמתחשק לנו.
- 5 אבל האם באמת יש מים עד אין סוף? לא ולא! רוב המים בעולם נמצאים באוקיינוסים ובימים הגדולים. מים אלה הם מלוחים ואי אפשר לשתות אותם, להשקות בהם גידולים חקלאיים ולהשתמש בהם לצרכים ביתיים. אפשר להפוך אותם למים מתוקים על ידי הוצאת המלח מהם, אבל עניין זה עדיין יקר מאוד ואינו מעשי.
- בעולם כולו חסרים, או יחסרו בקרוב, מים מתוקים לכל בני האדם, וישראל היא אחת המדינות שחיסרון המים בהן קשה במיוחד. אנחנו ארץ קטנה, שיחסית לגודלה יש בה הרבה מאוד תושבים, והצרכים הם רבים, אבל מים יש לנו רק בצמצום."
- 10 (על-פי "לחסוך במים ככל האפשר")

6. על-פי הקטע, מה נכון לגבי רוב המים בעולם?

- א. הם מים שאי אפשר לשתות אותם.
- ב. הם מים שאפשר להשקות בהם גידולים חקלאיים.
- ג. הם מים שאפשר להשתמש בהם לצרכים ביתיים.
- ד. הם מים מתוקים ואפשר להשתמש בהם לשתיה.

7. למה מתייחסת המילה "תמונותיהם" (שורה 4)?

- א. אוקיינוסים
- ב. שיטפונות
- ג. מפלים
- ד. טיולים בגליל

8. מה נכון על-פי הקטע?

- א. הפיכת מים מלוחים למתוקים אינה יקרה.
- ב. הפיכת מים מתוקים למלוחים אינה יקרה.
- ג. הפיכת מים מתוקים למלוחים היא יקרה.
- ד. הפיכת מים מלוחים למתוקים היא יקרה.

9. הסבר מדוע, על-פי הקטע, ישראל היא אחת המדינות שחיסרון המים בהן הוא קשה במיוחד?

קטע ב'

- 1 "ילדים ובני נוער רבים מקדישים שעות רבות מזמנם לצפייה בסרטי וידאו. הם צופים בהתלהבות וללא הגבלה בסרטים שונים. לרוב אין מי שיכוון אותם או ימליץ להם מה טוב ומה רצוי.
- 5 ההתמכרות לצפייה בסרטי וידאו באה על חשבון דברים אחרים, חשובים יותר, כמו קריאה, ספורט ופעילויות חברתיות שונות.
- יש כאלה שהצפייה הפכה לעיסוק המרכזי בחייהם, והם מזניחים את הלימודים לטובת הווידאו. המתמכרים "הגדולים" מאבדים את חוש הזמן, שוכחים את חובות היום-יום, וסדר יומם הקבוע משתבש.
- 10 בעיה נוספת, האופיינית לצעירים יותר, היא בעיית החיקוי. הללו אינם מבחינים תמיד בין מציאות לבין דמיון. כבר קרו מקרים שילדים הסתכנו וסיכנו אחרים בניסיון לחקות את מה שראו בסרטים.
- הגבלה וצנזורה של סרטים מסוימים יכולות למנוע נזקים מסוג זה, ועל הרשויות לדאוג לכך.

(מעובד לפי "בני הנוער וסרטי הווידאו")

10. מה נאמר בקטע על הצפייה בסרטי וידאו בקרב ילדים ונוער?

- א. היא רצויה יותר מקריאה בספרים.
- ב. היא רצויה יותר מפעילות ספורטיבית.
- ג. היא פעילות חברתית רצויה.
- ד. היא פחות רצויה מקריאה ומספורט.

11. על-פי הקטע, מה הבעיה של המתמכרים "הגדולים"?

- א. ממלאים את חובות היום-יום, אך מאבדים את חוש הזמן.
- ב. שוכחים את חובות היום-יום וסדר יומם הקבוע משתבש.
- ג. שוכחים את חובות היום-יום אך שומרים על חוש הזמן.
- ד. ממלאים את חובות היום-יום ושומרים על סדר יום קבוע.

12. למה מתייחסת המילה "הללו" בשורה 9?

- א. בני הנוער הצעירים יותר.
- ב. הסרטים שבהם צופים בני הנוער.
- ג. מקרים מסוכנים שקרו.
- ד. אנשים אחרים שהסתכנו בגלל בני נוער.

13. על-פי הקטע, מה מוטל על הרשויות לעשות בעניין התמכרות בני נוער לסרטי וידאו?

קטע ג'

- 1 "על אף ההתקדמות בתעסוקת נשים עדיין יש קשיים בתחום זה. נותני עבודה לא מעטים מעדיפים להעסיק גברים, משום שהם אינם יוצאים לחופשת לידה ואינם נעדרים מהעבודה בגלל מחלות ילדיהם. לפעמים גם בבית מתגלים קשיים בעקבות השינוי במעמד האישה. לא כל גבר שמח לשתף את אשתו בפרנסת הבית ובקבלת ההחלטות במשפחה, משום שהוא רואה בכך פגיעה במעמדו כראש המשפחה. גברים רבים, ואפילו אלה המכירים בזכות האישה לעבוד מחוץ לבית, אינם מוכנים להשתתף בעבודות הבית ובטיפול בילדים. תנאים אלה מקשים מאוד על האישה לצאת מהבית ולהשתלב בשוק העבודה.
- חברה, המכירה בזכות האישה לעבוד, צריכה להציע מסגרות מתאימות שיאפשרו לאישה לצאת לעבודה, כמו למשל הקמת מעונות יום, ברמה טובה ובמחיר סביר, שיקלטו את ילדי הנשים העובדות.
- 10 (על-פי "שינויים במעמד האישה")

14. על-פי הקטע, מדוע יש העדפה להעסקת גברים בשוק העבודה?
- א. מפני שלמרות שהם נעדרים מהעבודה בגלל מחלות ילדיהם, הם אינם יוצאים לחופשת לידה.
- ב. מפני שהם אינם יוצאים לחופשת לידה והם העובדים הטובים ביותר.
- ג. מפני שהם אינם נעדרים מהעבודה בגלל מחלות ילדיהם, והם העובדים הטובים ביותר.
- ד. מפני שהם אינם יוצאים לחופשת לידה ואינם נעדרים מהעבודה בגלל מחלות ילדיהם.
15. על-פי הקטע, מהם הקשיים המתגלים לפעמים גם בבית בעקבות השינויים במעמד האישה?
- א. כל גבר שמח לשתף את אשתו בפרנסת הבית אך לא בקבלת ההחלטות במשפחה.
- ב. גברים רבים שמחים לשתף את נשותיהם בקבלת ההחלטות במשפחה אך לא בפרנסת הבית.
- ג. כל הגברים אינם שמחים שנשותיהם ישתתפו בפרנסת הבית ובקבלת ההחלטות במשפחה.
- ד. לא כל גבר שמח לשתף את אשתו בפרנסת הבית ובקבלת ההחלטות במשפחה.
16. על-פי הקטע, אילו תנאים מקשים על האישה להשתלב בשוק העבודה?
- א. גברים שאינם משתתפים בעבודות הבית ובטיפול בילדים.
- ב. גברים המשתתפים בעבודות הבית ובטיפול בילדים.
- ג. גברים המטפלים בילדים אך אינם מוכנים להשתתף בעבודות הבית.
- ד. גברים שאינם מטפלים בילדים אך משתתפים בעבודות הבית.
17. על-פי המאמר, מה צריכה לעשות חברה המכירה בזכות האישה לעבוד?

קטע ד' – קטע שלא נלמד - חובה

- 1 כדי לעשות כל עבודה שהיא צריך להשקיע כוח. בימי קדם עמדו לרשות האדם רק כוח ידיו וכוח גופו. אחר כך למד להשתמש בכוחן של בהמות (שוורים, סוסים, גמלים ואפילו פילים), ולבסוף בכוח של מכוונות.
- מכוונות ומנועים אינם פועלים מעצמם. צריך להניע אותם בכוח של רוח, של מים זורמים, ובעיקר בכוח של חום או של חשמל. כוח כזה קרוי אנרגיה.
- 5 המכוונות מקבלות את האנרגיה הדרושה להן ממקורות שונים. רוב האנרגיה מקורה בשריפה של דלק, בעיקר של פחם ותוצרים של נפט גולמי.
- בארץ אין לא נפט ולא פחם, ואת כל הדרוש לנו ליצירת אנרגיה אנו נאלצים לקנות בחוץ לארץ. בעזרת הפחם והנפט אנו מייצרים חשמל, המניע מכוונות בבתי-חרושת, משאבות מים ומכשירים ביתיים, ומספק לנו תאורה. תמורת החומרים ההכרחיים האלה אנו משלמים בכל שנה מיליארדים רבים של שקלים.
- 10 מקורות האנרגיה בעולם אינם בלתי מוגבלים. הפחם והנפט אינם מתחדשים, וביום מן הימים הם עלולים לאזול, בעיקר אם נשתמש בהם בבזבזות.
- (מעובד לפי "מהי אנרגיה ואיך שומרים עליה", מאת עזריה אלון)

18. על-פי הקטע, אילו סוגים של כוח עמדו לרשות האדם לאורך הזמן כדי לעבוד?

- א. בתחילה כוח ידיו וכוח גופו, בהמשך כוחן של המכוונות, ולבסוף כוחן של הבהמות.
- ב. קודם כוח ידיו וכוח גופו, אחר כך כוחן של הבהמות ולבסוף כוחן של המכוונות.
- ג. בכל הזמנים כוח ידיו וכוח גופו, כוחן של הבהמות, וגם כוחן של המכוונות.
- ד. בימי קדם כוחן של הבהמות, אחר כך כוח ידיו וכוח גופו, ולבסוף כוחן של המכוונות.

19. מה מקורה של רוב האנרגיה על-פי הקטע?

- א. בכוח הרוח.
- ב. בכוחות אנושיים.
- ג. בכוח המים.
- ד. בשריפת דלק.

20. מה משמעות המילה "לאזול" בשורה האחרונה?

- א. להתקלקל
- ב. להשתנות
- ג. להיגמר
- ד. להתרבות

21. על-פי הקטע, איזה שימוש עושה האדם בחשמל שהוא מייצר?

פרק ג' – תרגום טקסט מערבית לעברית ומעברית לערבית (12 נקודות)

א. תרגם את שני המשפטים הבאים מערבית לעברית. כתוב את התרגום בגוף השאלון (לכל משפט – 2 נקודות).

22. للطب المكمل توجد حلول مختلفة للأمراض التي تسببها الجراثيم.

23. ما العلاقة بين البنى التحتية والتقيّد بإشارات المرور والإشارات الضوئية؟

ב. תרגם את הקטע הבא מעברית לעברית. כתוב את התרגום בגוף השאלון (8 נקודות)

24. גיל ההתבגרות יוצר בעיות קשות מאוד לבני הנוער. בגיל ההתבגרות הנער משתנה ומתחיל להפוך לאדם מבוגר. בגיל זה חווים בני הנוער משברים רבים, כגון אהבות שלא מצליחות, שינוי מראה חיצוני ועימות עם ההורים.

פרק ד' – לשון (10 נקודות)

השב בגוף השאלון על כל ארבע השאלות שבסוף הקטע. בשאלות רב-ברירה הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה, ובשאלות האחרות כתוב את התשובות במקום המיועד לכך בגוף השאלון (לכל שאלה – 2.5 נקודות).

- 1 "ישנם ילדים אשר להם תאבון גדול מהרגיל. הם חשים תחושת רעב רוב הזמן, ולכן רוצים לאכול כל הזמן. קל מאוד לפתותם לאכילה, ובדרך כלל יסכימו לאכול תמיד כשמציעים להם. אין להם תחושת שובע כלל, והם אינם יודעים מתי להפסיק לאכול. ילדים אלה אינם מודעים לסיבות שגורמות להם לרצות לאכול ללא הפסק הרבה יותר מכפי שהם צריכים על מנת לגדול ולהתפתח באופן תקין. הוריהם הם אלו שצריכים להבין, שאכן קיימת בעיה כלשהי ושמאחורי בעיית האכילה מסתתרת בעיה אחרת, שהרי האכילה הינה רק סימפטום (תסמין) ולא בעיה. יש לבדוק ולגלות מהם הגורמים לבעיה ומה גורם להחרפתה. הרבה פעמים זו התנהגות מסוימת של ההורים, לכן יש צורך בהנחיות להורים במקביל לטיפול בילדים. מומלץ לטפל בבעיה בגיל מוקדם ככל האפשר, אף על פי שאף פעם לא מאוחר לעשות זאת." 10
- (מעובד על-פי מאמרה של ד"ר סיגל תמיר, "אכילת יתר אצל ילדים")

25. ציין מהו הנושא ומהו הנשוא במשפט הבא :
"הם חשים תחושת רעב רוב הזמן."

26. "מומלץ לטפל בבעיה בגיל מוקדם ככל האפשר, אף על פי שאף פעם לא מאוחר לעשות זאת."

בין שני חלקי המשפט הנ"ל, קיים קשר של :

- א. ויתור
- ב. ניגוד
- ג. תנאי
- ד. הוספה

27. ציין פועל אחד המופיע בחלק המשפט הבא, וכתוב מהו הבניין ומהו השורש של פועל זה: "ילדים אלה אינם מודעים לסיבות שגורמות להם לרצות לאכול ללא הפסק"

28. מהו שם התואר במשפט הבא :
"ישנם ילדים אשר להם תאבון גדול מהרגיל."

- א. ילדים
- ב. גדול
- ג. תאבון
- ד. להם

בהצלחה!